

DOBOS KÁROLY

Klauzál Gábor Társaság (2005–2008)

Első teljes évünk 2005 volt, ami megmutatta, hogy a tagok akaratából civil közhasznú egyesületünk életképes. Átmeneti induló szegedi székhely után Budapestre került át a székhelyünk. Gyümölcsöző munkakapcsolatokat alakítottunk ki a XXII. kerületi önkormányzattal, több civil szervezettel, alapítvánnyal, a Lics-pincészettel, a Dél-Budai Kulturális és Szabadidő Központtal. Az utóbbi lett a hónap utolsó csütörtöki napján tartott állandó rendezvényeink helyszíne.

Honlapunk 2005 februárjában kelt életre a saját tulajdonú klauzal.hu domain néven és azóta is eredményesen működik.

Folytatódtak 2005-ben a Klauzál előadások: január 28-án a budatétényi Rózsakert Általános Iskolában, márciusban az 50. évfordulóját ünneplő Klauzál Gábor Szakiskolában a VII. kerületi Hernád utcában, augusztus 6-án Klauzál halálának helyszínén, Kalocsán a helyi Múzeumbarátok Körével társszervezésben, Pozsonyban november 19-én a Pozsonyi Casinóban. Televíziós riportot sugároztak Klauzállal kapcsolatban a TV22-ben, a Kalocsa TV-ben, rádióriport hangzott el a felvidéki Pátria Rádióban. A Történelmi Szalon keretében a Vojnovich-Huszár villában Szabad György akadémikus tartott Klauzál Gáborról nagy ívű és nagy sikerű történelmi előadást. Május 12-én a Szent Imre otthonban Joó Ernő helytörténész volt a vendégünk, aki Budatétényről és egyben Klauzálról is beszélt. Május 26-án Kincses Katalin helytörténelmi előadását hallgathattuk Budatétényről. Április 15-én a Lics pincében társszervezőként rendeztük meg az immár hagyományos XXII. kerületi díszpolgárok találkozóját.

Június 26-án Szegvárra és Szegedre utaztunk Klauzál Gábor nyomában, ahol a Klauzál-Radnóti Baráti Körrel is felvettük a kapcsolatot és megkoszorúztuk Klauzál Gábor szegedi díszsírhelyét. Július 1-től, a kerületi önkormányzattal megállapodva, átvállaltuk a Wolf kripta és emlékkert gondozását, működtetését. Azóta több alkalommal takarítottuk és gondoztuk az emlékkertet. Kalocsán augusztus 6-án főhajtással tisztelegtünk Klauzál halálának helyszínén, az emléktáblánál. Augusztus 25-én az ünnepélyes címkealáírásokkal elindítottuk a 2004-es évjáratú Klauzál jubileumi borok Licsék általi árusítását. Több alkalommal címkéztük a borokat az év folyamán, a budafoki borfesztiválon hivatalosan is bemutatott azokat, sőt közös egyesületi borestet is tartottunk. Szeptember 17-én egyesületünk örökbe fogadta a Nagytétényi Kastélymúzeum udvarán újra felavatott Szerelmes Kentaur szobrot. Október 8–9-én a Wolf kriptában Kemény Zsolt fotókiállítását rendeztük meg. Október 23-án bejártuk a Klauzál villa pincéjét. Október 30-án Budatétényi Ősök Napja néven megnyitottuk a Wolf kriptát, ahol az alkalomhoz illő kóruselőadást és vetített képes bemutatót is szerveztünk. November 19-én Klauzál Gábor nyomában Pozsonyba és a Pozsonyi Casinoba látogattunk.

Első teljes működési évünk gazdag programjaihoz hasonló sokszínűség jellemezte a 2006 és 2007. évben tartott rendezvényeinket is.

Tevékenységünknek több, máig élő eredménye is született: 2006. április 30-án, vasárnap délután a közadakozásból szervezett Klauzál Gábor emléktáblát (alkotója Györök Natália) ünnepélyesen lelepleztük a Klauzál-villa falán. Az év végén régi célkitűzésünk vált valóra. A kerületi önkormányzat november 23-i ülésétől a Dél-budai Kulturális és Szabadidőközpont új neve Klauzál Gábor Budafok–Tétényi Művelődési Központ! Kártyanaptárként a Tóth Avanti Péter tagtársunk három tervváltozatából a Klauzál Napok alkalmával leleplezett emléktáblánkat alapul vevő változatot készítettük el, mely szimbolizálja az emléktábla évét.

2007-ben honlapunk saját kezelésünkbe került, mivel a honlap programját megvásároltuk és adminisztrációs felületét saját igényeinknek megfelelően elkészítettük. Azóta magunk végezzük frissítését. 2007 tavaszán elkészült a Klauzál Gábor Társaság 2005–2006. című könyv, mely a 2005-ben és 2006-ban az egyesület honlapján megjelent írások

szerkesztett, teljes anyagát tartalmazza. A 236 oldalas kötet 50 számozott példányban készült, ISSN számmal rendelkezik. 2007. május 24-én és június 20-án a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár XXII. kerületi tagkönyvtáraiban, a Budafoki és a Nagytétényi Könyvtárban tartott könyvismertetőn mutattuk be évkönyvünket.

A Város- és Faluvédők Szövetsége, Hungaria Nostra XXVI. országos gyűlésén, 2007. augusztus 10-én Tatán, ünnepélyes keretek között vehette át a Klauzál Gábor Társaság képviselője a Podmaniczky-díjat. Egyesületünk tisztségviselői és tagjai ebben az évben is térítésmentesen végeztek munkájukat. Kiemelkedő volt és külön köszönet illeti Prim Györgyöt és Hódi Szabolcsot a honlappal kapcsolatban, Kincses Katalint a pályázatok terén és Krieger Krisztinát a pénzügyi adminisztrációt illetően. Valamennyi tagunk végzett rendszeres illetve alkalmi önkéntes munkát, összesen 5500 órában.

2008-as kártyanaptárként a Tóth Avanti Péter tagtársunk egyik szép tervét, a fehér gipszből készült Klauzál domborművet nemzeti színeken készítettük el. Kiadtuk a Klauzál Gábor Társaság 2007 című 104 oldalas könyvet, amely az egyesület honlapján 2007-ben megjelent anyagok szerkesztett, teljes változatát tartalmazza. A kiadvány 50 számozott példányban készült, ISSN számmal rendelkezik.

2008-ban másodszor tartottunk március 15-i koszorúzással egybekötött, ez alkalommal gyertyafényes megemlékezést az első budatétényi '48-as emlékhelyen, a Klauzál-villánál, az 1848-as forradalom 160. évfordulóján. A baráti, meghitt hangulatú rendezvényt a Klauzál Gábor Társaság elnöke, Dobos Károly nyitotta meg. Megemlékezett arról, hogy 1848. március 15-én Klauzál Gábor és Nyáry Pál vették át a délután folyamán az események irányítását, egyben biztosították a forradalom erőszakmentességét. Az akkor 44 éves Klauzál nagy tekintélye és a közeseményekben való jelenléte komoly befolyással bírt a nap sorsára. Az ünnepi megemlékezést Garbóci László tagtársunk tartotta, megemlítve a tétényi csatát, Klauzált, Zambellit.

A 2008-as Múzeumok Éjszakáján, a Kiscelli Múzeumban, az 1848. március 15-i eseményekre, és Klauzál vezető szerepére emlékezve az eredeti nyomdagépen kinyomtattuk a Nemzeti dalt. Társaságunk aktívan részt vett április 4-én a Lics Pincében a díszpolgárok ötödik talál-

kozóján, ahol a díszpolgárok emlékfalának elkészítését vetettük fel és dr. Mercz Árpád ny. főiskolai tanárt, a hazai borászat kiemelkedő szakíróját köszöntöttük.

A 2008-as Klauzál Napok Tétényben – Bor, Rózsák és Klauzál című rendezvényünkön április 26-án, szombat délután több mint nyolcvan gyűltek egybe a Nagytétényi Kastélymúzeum boltíves falai közt. Glattfelder Tamás ünnepi beszédével nyitotta meg a Klauzál Napok Tétényben programjait, a harmadszor szervezett fő rendezvényünk összes helyszínére invitálva a közönséget. Dobos Károly előadásában Klauzál Gábornak a szőlészet és borászat megújításában játszott szerepét és a kistétényi rózsakertészetben játszott úttörő szerepét emelte ki. Az előadáson a bor témában felszólalt Mercz Árpád, a legújabb díszpolgár, valamint a rózsák és a rozárium témájában Márk Gergely rózsanevelő, egyesületünk tiszteletbeli tagja.

Április 27-én, vasárnap délelőtt a budatétényi Szent Mihály kápolnában emlékeztünk meg Klauzál Gábor és Schmidt Emma 155 évvel korábbi esküvőjéről. Dobos Károly saját kutatásain alapuló, az esküvőről tartott vetített képes összefoglalója után vendégelőadónk dr. F. Dózsa Katalin művészettörténész, címzetes egyetemi tanár, a viselet-történet jeles kutatója a korabeli esküvői divat magyarázatából kiindulva nagyszerű képekkel illusztrált előadásában mutatta be Klauzál korának női és férfi ruházati divatjában végbement változásokat.

Vasárnap délből a Klauzál-villa fogadta vendégeit, akik ezen a kivételes alkalommal borokat kóstolva Klauzál Gábor pincéjét is megismerhették. Réffy Balázs és Tóth Avanti Péter beszéltek arról, hogy számukra mit jelent Klauzál kisugárzása. A pincében meghívott előadónk, a boros szakma elismert tudója, dr. Csoma Zsigmond tanszékvezető egyetemi tanár, a Magyar Bortörténeti Társaság elnöke foglalta össze Klauzál Gábor kistétényi borászati tevékenységét, majd Erdélyi György színművész Márai írását hallgattuk élvezettel.

Hagyományainkhoz híven a vasárnap délután a gyerekeké volt. Kincses Katalin szervezésében idei vetélkedőnk témája a szőlő, a rózsák, Klauzál és Korizmics, helyszíne a Nádasdy Kálmán Művészeti és Általános Iskola Szent István téri épülete volt.

Társaságunk nyolcfős csapata június 14-én, szombaton részt vett a Magyar Honvédség megalakulásának 160. évfordulója alkalmából ren-

dezett vízi emlékgregattán, és kitűnő idővel teljesítette a Római-part – Margithíd – Római-part közel 14 km-es távját.

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Budafoki Könyvtára július 23-án (szerda) délután 17 órára az új könyvtár épületébe (XXII. kerület, Kossuth Lajos u. 30.) több könyv bemutatójára hívta a közönséget: Szmollény Nándornak a Klauzál Gábor az első magyar kereskedelemügyi miniszter és közigazgatási reformküzdelmek (1903), Klauzál Gábor Társaság 2007. (évkönyv és CD), Mézes János: A magyar nemzet története (1918) – engedélyezett tankönyv az osztott népiskolák számára (Pytheas kiadó). A bemutatót Ácsné Varga Mónika, az új könyvtár vezetője nyitotta meg, majd társaságunk elnöke mutatta be a kiadványokat. Szmollény Nándor könyve, ami ekkor 50 példányban készült el, egyesületünk első önálló könyvkiadványa.

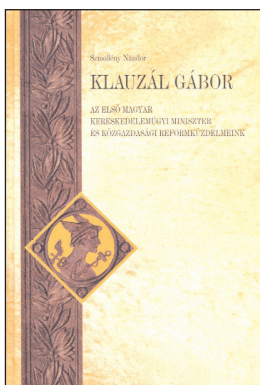
2008. augusztus 16-án (szombaton) egész napos város- és Kossuthszoborcsoport-néző kiránduláson vett részt társaságunk, Markó László tagtársunk kitűnő szervezésében, Dombóváron. Vendéglátónk dr. Kriston Vízi József néprajzkutató, a Dombóvári Helytörténeti Múzeum vezetője és Takács Istvánné nyugdíjas történelemtanár, a Dombóvári Városszépítő és Városvédő Egyesület elnöke volt.

A XIX. Budafoki Pezsgő- és Borfesztivál keretein belül a Záborszky Pincében (Nagytétényi út 26–28.) szeptember 7-én, vasárnap 11 órakor felavattuk az egyesület és a tagjaink által faragtatott Klauzál-díshordót. Klauzál Gábor, az első magyar mezőgazdasági miniszter, kistényei borász emlékére művészi díszfaragást adományoztunk. Az avató beszédet egyesületünk elnöke tartotta. Az adományt Békési Imre, a Záborszky Pince igazgatója vette át. 2008. október 11-én úti kalauzolásunkban megmutathattuk városrészünk Klauzál-vonatkozásait a Budafok-Téténybe kiránduló Kaposvári Polgári Casino 24 fős városnéző csoportjának. Dr. Gazda István, a Magyar Tudománytörténeti Intézet igazgatója, a történelemtudomány kandidátusa, az október 11-i, immár ötödik Történelmi Szalonunkon, amit a Vojnovich-Huszár villával közösen Hódi Szabolcs szervezett, tartott színes és izgalmas előadást a Klauzál-kor (19. század első kétharmada) tudománytörténeti kuriózumaiból.

A 2008. évi Budatétényi Ősök Napja halottak napi megemlékezésekhez csatlakozva, november 2-án negyedik alkalommal nyitotta meg

Társaságunk a gondozásunk alatt álló Wolf kripta és emlékkert kapuit. Idén a 20 éve felszámolt temetőre emlékeztünk Felker Győző hanganyagával és a részben tőle kapott fényképekkel. Kincses Katalin a temetőről szóló írást készítette a napra.

A Budapesti Honismereti Társaság Budapesti História című előadássorozatán november 5-én Budapest Főváros Levéltára konferenciatermében hangzott el Karacs Zsigmond előadása „Karacs Teréz és a 19. századi nőnevelés” címmel és dr. Simor László tagtársunk vetített képes előadása „A Klauzál Gábor Társaság tevékenységéről”. Prezentációjával és a kérdésekre adott válaszaival hitelesen mutatta be egyesületünk tevékenységét. 2008-ban szintén valamennyi tagunk végzett rendszeres, illetve alkalmi önkéntes munkát, összesen mintegy 5000 órában.

A Klauzál Gábor Társaság első, reprint könyve